

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 134/24

Люксембург, 10 септември 2024 г.

Решение на Съда по съединени дела C-29/22 P | KS и KD/Съвет и др. и C-44/22 P | Комисия/KS и др.

Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС): Съдът уточнява обхвата на компетентността на юрисдикциите на Съюза

В този контекст Съдът е компетентен да преценява законосъобразността или да дава тълкуване на действията или бездействията, които не са пряко свързани с политически или стратегически избор, направен в рамките на тази политика

KS и KD, близки членове на семействата на изчезнали или убити лица в Косово през 1999 г., предявяват иск пред Общия съд на Европейския съюз. Делото се отнася до гражданската мисия на Европейския съюз в Косово (Eulex), създадена в рамките на ОВППС. Общият съд отхвърля иска поради явна липса на компетентност да го разгледа. В производството по обжалване Съдът уточнява, че юрисдикциите на Съюза са компетентни да преценяват законосъобразността или да дават тълкуване на действията или бездействията в областта на ОВППС, които не са пряко свързани с политически или стратегически избор. Това се отнася по-специално за решенията, взети от Eulex Kosovo относно избора на персонал или относно въвеждането на мерки за контрол или на способности за защита.

През 2008 г. Европейският съюз създава гражданска мисия в областта на върховенството на закона, наречена Eulex Kosovo, която е натоварена по-специално с разследването на престъпления, свързани с изчезването или убийството на лица в Косово през 1999 г. по време на конфликта в тази страна. През 2009 г. Съюзът създава Експертна група по правата на човека, натоварена да разглежда жалби за нарушения на правата на човека, допуснати от Eulex Kosovo при осъществяването на мандата ѝ.

Въз основа на жалби, подадени от KS и KD, през ноември 2015 г. и октомври 2016 г. Експертната група установява, че са нарушени редица основни права. През март 2017 г. тази група прекратява съответните преписки, като същевременно констатира, че ръководителят на Eulex Kosovo е изпълнил само частично отправените му препоръки. KS сезира Общия съд, като иска ангажирането на извъндоговорната отговорност на Съвета на Европейския съюз, Европейската комисия и Европейската служба за външна дейност по-специално за нарушение на няколко разпоредби от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). През декември 2017 г. Общият съд приема, че явно не е компетентен да разгледа тези исканияⁱ.

Впоследствие KS и KD предявяват нов иск пред Общия съд срещу Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност. Те искат да получат обезщетение за вредите, които считат, че са претърпели вследствие на различни действия и бездействия, свързани по-специално с разследванията, проведени по време на мисията Eulex Kosovo. Освен това през юни 2021 г. KS и KD подават искане за извършване на действия по събиране на доказателства с цел да бъде предоставен пълният текст на оперативния план на Eulex Kosovo. През ноември 2021 г. Общият съд отхвърля този иск по същите съображенияⁱⁱ.

Произнасяйки се днес в производство по обжалване, Съдът отменя частично последното определение на Общия съд и му връща делото.

Съдът припомня, че включването на ОВППС в конституционната структура на Съюза означава, че основните принципи на правния ред на Съюза се прилагат и в рамките на тази политика. Сред тях присъства зачитането на правовата държава и на основните права, ценности, които изискват органите на Съюза да подлежат на съдебен контрол.

Действително нито членовете от Договорите и от Хартата на основните права на Европейския съюз, които закрепват правото на ефективни правни средства за защита, нито позоваването на нарушения на основни права сами по себе си обосновават компетентността на юрисдикциите на Съюза. Впрочем ограничаването на компетентността на Съда в областта на ОВППС, предвидено в Договорите, **не е несъвместимо с правото на ефективни правни средства за защита, гарантирано от ЕКПЧ**, като Европейският съд по правата на човека вече е допуснал конституционно ограничаване на правомощията на съдилищата на дадена държава по отношение на актове, които не могат да бъдат отделени от осъществяването на международните ѝ отношения.

Въпреки това, като тълкува Договорите с оглед по-специално на правото на ефективни правни средства за защита и с оглед на принципите на правовата държава, **Съдът приема, че е компетентен да преценява законосъобразността или да дава тълкуване на действията или бездействията в областта на ОВППС, които не са пряко свързани с политически или стратегически избор.**

В случая възможността на мисията Eulex Kosovo да наема персонал представлява акт на ежедневно управление, който се вписва в рамките на изпълнението на мандата на мисията. Така **решенията на Eulex Kosovo относно избора на персонал, който да бъде нает от тази мисия, не са пряко свързани с политически или стратегически избор, извършван от посочената мисия в рамките на ОВППС.**

Съдът стига до същия извод, що се отнася до **липсата на разпоредби, които да предвиждат правна помощ в процедурите пред Експертната група**. По същия начин, що се отнася до липсата на **изпълнителни правомощия** на Експертната група или на **способи за защита** от нарушенията, установени от тази група, Съдът счита, че решението дали за действията и бездействията на мисията да се приложи механизъм за контрол, е свързано само с аспект на административното ѝ управление.

По-нататък, отново в същия смисъл, Съдът посочва, че **липсата както на коригиращи действия за отстраняване на установените от Експертната група нарушения на основни права, така и на задълбочен правен анализ** по случая на KD се отнася до неприемането на индивидуални мерки и не е пряко свързана с политически или стратегически избор, направен в рамките на ОВППС.

За сметка на това **предоставените на Eulex Kosovo средства и решението за прекратяване на изпълнителния мандат** на тази мисия са пряко свързани с такъв политически или стратегически избор, поради което Общият съд не е допуснал грешка, като е приел, че не е компетентен да разгледа тази част от предявения от KS и KD иск.

ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията или определенията на Общия съд подлежат на обжалване пред Съда само по правни въпроси. По принцип обжалването няма суспензивно действие. Ако жалбата е допустима и основателна, Съдът отменя акта на Общия съд. Когато фазата на производството позволява това, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото. В противен случай той връща делото на Общия съд, който е обвързан от постановеното от Съда решение по жалбата.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст на съдебното решение и евентуално резюмето](#) му се публикуват на уебсайта CURIA в деня на

обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

i Определение от 14 декември 2017 г., KS/Съвет и др. ([T-840/16](#)).

ii Определение от 10 ноември 2021 г., KS и KD/Съвет и др. ([T-771/20](#)).